

MJenV
SJenV

Afdeling Strategie, Staf en
Juridische zaken

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 16950
2500 BZ Den Haag
www.nctv.nl

Datum
15 oktober 2023

Ons kenmerk
4953466

nota

Het versterken van de maatregel om extremistische vreemdelingen uit Nederland te weren

1. Aanleiding

Het verzoek van de minister van Justitie en Veiligheid om na te gaan of de duidingswerkzaamheden die de NCTV ten behoeve van een beslissing van BZ of IND om *jihadistische* predikers uit derdelanden uit Nederland te weren kan worden verbreed naar andere extremistische ideologieën zoals bijvoorbeeld antisemitisme.

2. Geadviseerd besluit

- Instemming SJenV en MBZ met de machtigingen op basis waarvan de NCTV duidingen opstelt uit te breiden zodat ook extremistische vreemdelingen van andere dan jihadistische signatuur uit Nederland kunnen worden geweerd.;
- Instemming MJenV om de Kamer hierover mede namens SJenV en MBZ te informeren.

3. Kernpunten

- Het ministerie van BZ en de IND hebben de bevoegdheid (visumplichtige) vreemdelingen de toegang tot Nederland te weigeren.
- Om een besluit tot het uit Nederland weren van een extremistische vreemdeling te kunnen onderbouwen, moeten zij de vreemdeling kunnen duiden binnen de context van een extremistisch fenomeen.
- Omdat IND en BZ niet over eigen kennis over extremistische fenomenen beschikken hebben zij de NCTV verzocht deze duidingen aan te leveren. IND en BZ hebben de NCTV met het oog hierop gemachtigd gegevens te verwerken – waaronder persoonsgegevens - van extremistische vreemdelingen die naar Nederland willen komen. Op basis hiervan stelt de NCTV, na ontvangst van een verzoek van de IND, een duiding op.
- Op dit moment heeft de NCTV alleen een machtiging om extremistische predikers te duiden binnen het fenomeen jihadisme.
- In het licht van de huidige dreiging is het voorstel de machtigingen uit te breiden zodat ook extremistische vreemdelingen van andere dan jihadistische signatuur uit Nederland kunnen worden geweerd. Zoals bijvoorbeeld rechtsextremisten, antisemitisten en complotdenkers die uitspraken doen die de democratische rechtsorde ondermijnen.

4. Toelichting

4.1 Juridische overwegingen

- Het wetsvoorstel coördinatie terrorismebestrijding en nationale veiligheid (Wctnv) wordt op 23 oktober 2023 behandeld tijdens een WGO. Als het (gewijzigde) wetsvoorstel wordt aangenomen mag de NCTV in het kader van

- de coördinatietaak in beperkte mate weer analysewerkzaamheden uitvoeren waarbij persoonsgegevens worden verwerkt. Dit wordt ingeperkt door de bepaling dat er geen onderzoek mag worden gedaan gericht op personen.
- Het wetsvoorstel regelt (dan ook) niet de duidingswerkzaamheden van de NCTV ten behoeve van het door IND en BZ kunnen weren van extremistische vreemdelingen. Om deze werkzaamheden te kunnen blijven uitvoeren is en blijft een separate juridische grondslag nodig. Deze wordt gegeven door de machtigingen van BZ en IND. De machtiging betekent dat de NCTV onderzoek mag doen naar de gegevens waarop de machtiging doelt.
 - De minister van BZ oordeelt over het afgeven van visa. Een visum kan onder meer in het belang van de openbare orde of nationale veiligheid worden geweigerd. Om beter te kunnen beoordelen of een vreemdeling een gevaar is voor de openbare orde of nationale veiligheid heeft de minister van BZ de NCTV gemachtigd om gegevens te verzamelen ten behoeve van het duiden van een vreemdeling in de context van een bepaald fenomeen (zoals het jihadisme). De minister van BZ betreft deze duiding bij het nemen van een beslissing op de aanvraag om een visum.
 - De IND heeft een soortgelijke machtiging verstrekt in het kader van een beslissing tot toegangswegering (art 3 Vreemdelingenwet), inreisverbod (art 66a Vreemdelingenwet en ongewenstverklaring (art 67 Vreemdelingenwet).
 - Omdat de NCTV geen toelatingstaken heeft en dus geen zicht heeft op (extremistische) vreemdelingen die de intentie hebben naar Nederland te komen, kan de NCTV alleen op aanvraag van de IND een duiding maken.

Afdeling Strategie, Staf en
Juridische zaken

Datum
15 oktober 2023

Ons kenmerk
4953466

4.2 Krachtenveld

- De IND en het ministerie van BZ hebben de bevoegdheid (visumplichtige) derdelanders de toegang tot Nederland te weigeren.
- Bij een besluit de toegang te weigeren betrekken IND en BZ de duiding van de NCTV. Daarnaast gebruiken BZ en IND informatie die zij ontvangen van andere instanties, zoals bijvoorbeeld gemeenten of de politie.

4.3 Ontwikkelingen hiervoor

- De maatregel om jihadistische vreemdelingen uit Nederland te weren en de duidingswerkzaamheden die de NCTV op basis van de machtigingen van BZ en IND hebben hun oorsprong in het Actieprogramma integrale aanpak jihadisme uit 2014.
- Nadat geconstateerd werd dat de NCTV voor analysewerkzaamheden waarin persoonsgegevens worden verwerkt geen deugdelijke grondslag heeft is nagegaan of er voor de duidingswerkzaamheden die de NCTV ten behoeve van het weren van extremistische predikers wel een juridische grondslag is. Gezien de machtigingen is dat het geval.
- In het licht van de veranderde dreiging tegen de nationale veiligheid, die niet langer voornamelijk jihadistisch is, is de minister van Justitie en Veiligheid geadviseerd de reikwijdte van de machtigingen uit te breiden.
- De minister van Justitie en Veiligheid heeft dit advies overgenomen en heeft besloten de Tweede Kamer hierover te informeren.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.